

"לדורות" סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל שאלון לרישום קורות ניצול/ת השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים יעלה לאתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

אנו מודים לך מראש על הנכונות לשיתוף הפעולה.

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם פרטי: חנה סורה	שם משפחה: גלפנד
-------------------	-----------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה

יש לרשום שמות ומקומות באותיות בדפוס (גם בלועזית) במקומות המסומנים

שם משפחה לפני המלחמה או בתקופתה: הלפמן	בלועזית Helfman	שם נעורים:
שם פרטי לפני המלחמה או בתקופתה: חנה סורה	בלועזית Hana Sora	מין: ז / נ תאריך לידה: 16.4.1929
מקום לידה (ישוב, מחוז): סירט	בלועזית Siret	ארץ לידה: רומניה
שם פרטי של האב: מוסז יהודה	שם פרטי ושם נעורים של האם: וייניש שיינדל	
שם פרטי של האישה/הבעל (אם היה/תה נשוי/נשואה לפני המלחמה):		
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה: סירט	בלועזית Siret	ארץ המגורים: רומניה
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: ארבע כיתות	מקצוע לפני המלחמה:	חבר בארגון או בתנועה:
מקומות מגורים בתקופת המלחמה (ישוב, מחוז, ארץ): חרינובקה באוקראינה		
האם היית בגטאות? אילו ומתי? חרינובקה		
האם היית במחנות? אילו ומתי?		
מקום השחרור: חרינובקה	תאריך השחרור:	
האם שהית במחנה עקורים? שם המחנה?		
לאן עברת/חזרת לאחר השחרור (ציין מקום)? סירט		
מקומות/מחנות בדרך לארץ:	שנת עליה: 1986	שם האנייה (אם עלה בדרך הים):

אנא ספרי/ על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: משפחה, סביבה, ילדות ולימודים, עבודה, חברות בארגון): נא לכתוב בגוף ראשון

אבי ברח מפולין כי לא רצה לעשות צבא. הוא רצה להגיע לפלשתינה, אך נתפס בגבול והוחזר לפולין. איכשהו הוא הצליח להגיע לרומניה. שם פגש את אמי והתחתן איתה. אבי לא היה אזרח רומני, אלא חי על ויזה. היינו שני ילדים: אחי נולד בשנת 1927 ואני נולדתי בשנת 1929. אבי הכין מוצרים מעור סוסים, כגון תיקי נשים. אמי הייתה עקרת בית. אבי היה מסורתי וחגגנו את חגי ישראל כדת וכדין. כל שישי בערב אבי עשה קידוש, וכל שבת הוא הלך לבית כנסת. היה לנו בית יהודי. סבי מצד אמי וסבי מצד אבי (שהיה מפולין), שניהם היו דתיים. אבי אפילו לימד אותי יידיש לפני המלחמה.

נא ספרי/ על קורותיך בזמן המלחמה

(ציוני דרך: מעצר וגירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים ביודנראט/תנועות נוער/מחרת/פרטיזנים, השתתפות בבריחה/התנגדות/לחימה, האם אדם/ארגון יהודי/לא יהודי סייע באופן משמעותי להצלתך; בריחה/הגירה בכפייה, פינו/אווקואציה למרכז ברית המועצות):

בתחילת המלחמה באו לרומנים ודחפו אותנו בכח לרכבות לאוקראינה. אבי רצה שנהיה תמיד יחד וחיפש את ידי כולם. הגענו ברכבת למוגילב. שם עמדה קופסא גדולה, לתוכה נאלצנו לשים את כל רכושנו – כסף, זהב ועוד. הרבה אנשים זקנים נעצרו בדרך כי לא יכלו להמשיך עוד. אחי היה עם תרמיל, והוא אמר לאבי שלא יוכל להמשיך. אבי לקח ממנו את התרמיל, ואמר לו להמשיך. כך הלכנו ללא מזון וללא מים, והרומנים המשיכו לרדוף אותנו בכח עד שהגענו לחרינובקה. שם שיכנו אותנו ברפת, במקום הפרות שהיו שם. לא היה שם מקום להתקלח, והתקלחנו באגם סמוך. לא היו מגבות, והגוף נאלץ להתייבש בעצמו. ראיתי אישה זקנה שהכינה אוכל לחזירים מקליפות תפוחי אדמה. הייתי קטנה, והגנבתי יד לקחת קליפות. במשך שלוש שנים לא ראיתי לחם. כשהחלה מגיפת הטיפוס, נפטרו אבי ואחי בשנת 1942. אחי רצה ללכת לעבוד במפעל בעודו חולה טיפוס, הרומנים הרביצו לו, והוא מת במקום. המגיפה התחילה בגלל שלא היו מים ותנאים סניטריים, ולא היה אוכל. בהתחלה האוקראינים החליטו לקבור את כל המתים בקבר אחים. אחר כך ראו שמציצים חלקי גופות מהאדמה, והחליטו לקבור בחלקות נפרדות ביער.

יום אחד אמי הביאה קליפות גרעינים, הקליפות גרמו לאודם בפה וגירודים בלשון. הנשים הרוסיות שם הכינו גרביים וכפפות עבור הצבא, אז גם אני ואמי הכנו גרביים וכפפות. בתמורה לעבודה קיבלנו זרעים להכנת דייסה. בחורף היה קשה מאוד. כשעבדתי במפעל צבאי הכנתי לעצמי גרביים כי לא היו לנו נעליים. גם אמי הכינה גרביים.

היו לנו הרבה כינים, אז גילחנו את השיער, או מרחנו אותו בבנזין. יום אחד נכנסתי לביתו של יהודי אוקראיני ולקחתי לקחת מסרק, כי לאבי היו הרבה כינים ורציתי לסרק את שיערו. האוקראיני תפס אותי, והיכה אותי כל כך חזק, שלא יכולתי ללכת אחר כך.

נאלצנו לשים טלאי צהוב בקדמת הבגד ובגב הבגד. כל בוקר היה לנו מסדר נוכחות. לפעמים לקחו בערב בנות בכח, כדי לצאת איתן לבילוי.

כשהרוסים הגיעו לברלין, הם היו צריכים כח אדם. אנחנו היינו אז בצ'רנאוץ ואמי נשלחה לעבודה. הלכתי לבית ספר לקבל אישור לימודים על שנת לידה 1930, ובכל זאת הרוסים לקחו אותה לעבודה. אני נשארתי לבדי, בכיתי הרבה ולא ידעתי מה לעשות. היה שם איש צבא ללא מדים עם נשק, בשם הרמן. שאלתי אותו מה לעשות. הוא אמר לי לחזור הביתה והוא יביא את אמי.

אנא ספרי/ על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ

(ציוני דרך: השחרור וחזרה הביתה, חיים אחרי המלחמה, בריחה, העפלה/ עליה):

איש הצבא קיים את הבטחתו והחזיר את אמי הביתה. הגבולות היו סגורים ולא יכולנו לחזור לסירט. כתבתי מכתב למועצת צ'רנאוץ, וסיפרתי על כל מה שעברנו. למחרת קיבלנו אישור לחזור לסירט. הבית שלנו היה תפוס ע"י גבר רומני, שלא רצה לצאת. דודתי הגיעה עם עורך דין, וסילקו את הגבר הזה בכח. הרומנים נתנו לאמי פנסיה מאוד קטנה, וכך חיינו שנתיים, עד שקיבלנו עזרה מהג'וינט. תחילה הם עזרו עם בגדים, ואחר כך עם כסף. אמי מכרה את הבית והמצב פחות או יותר היה טוב, אבל לא ממש. אמי, שאיבדה את בנה ובעלה, לבשה שחורים כל ימי חייה.

בשנת 1948 התחתנתי ועברתי לבוקרשט עם בעלי. שנינו עבדנו. נולדו לנו שני ילדים – בן ובת. שני הילדים מהנדסים. לכל אחד מהם יש שלושה ילדים.

יד ושם

המשרד לאזרחים ותיקים

נא ספרי על חייך בארץ

(ציוני דרך: לימודים/ תעסוקה, שירות צבאי, פעילות ציבורית או תרבותית, משפחה/ דורות המשך וכו'):

אמי עלתה לארץ בשנת 1984, היא תמיד אכלה רק כשר ולכן עלתה לארץ. אחריה עלתה בתי בשנת 1985, אחריה בשנת 1986 הגיע בני, ואני ובעלי עלינו לארץ אחריו. חברה של בתי עלו ארצה, והיא רצתה לעלות איתם. היא בדיוק סיימה אז אוניברסיטה. ילדיי מאוד אוהבים אחד את השני, ולא רצו להיפרד. לא היה לנו מה לעשות שם בלי הילדים שם, אז עלינו ארצה. כל הקרובים שלנו נמצאים כאן בישראל, אז לא היה לנו כל כך קשה. בעלי היה איש חולה, ונפטר לפני כשלוש שנים. כיום יש לי שישה נכדים ואני גם סבתא רבא.

ראיון: דינה גלוחובסקי

אשדוד, אוקטובר 2009